

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu miće stvari, a našoga sveo poljovaru.“ Narodna poslovica.

Čekovnog računa br. 44749.

Telefon tiskare broj 38.

Odgovorni urednik i izdavatelj Josip Hain. — U nakladi tiskare J. Krmptović i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu. (Via Chiozza 8).

Izlazi svakog četvrtka o

godine.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, nepodpisani ne tiskaju, a nefrankirani ne primaju. Predplata za poštarnom stoji 12 K u obće, na godinu 6 K za seljake, odn. K. 3— na pol godine.

Irvan carevina više poštarina. Plaća i stizaju se u Puli.

Pojedini broj stoji to h, zastali zo h, koji u Puli, toli irvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u Trstari J. Krmptović i dr. c (Via Sisanog), kamo neka se naslovljuju sva pisma i predplate.

Oglasi, pripisane itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novci za predbroju, oglašje itd. šalju se naputnicom ili položnicom pošt. štedionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod narutbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše „Reklamacija“.

Čekovnog računa br. 44749.

Telefon tiskare broj 38.

Iz carevinskoga vieća.

Beč, 31. oktobra 1902.

Radi seljačkih štrajkova u Galiciji.

Razprava o seljačkih štrajkovih u Galiciji, započeta još 24. oktobra, pozobala je vrijeme svih trih sjednica ovoga tjedna, naime u utorak, sriedu i četvrtak.

Sriedu govorili su kao pro-govornici Rusin dr. Kos i Čeh dr. Fiedler, kao contra-govornici Poljaci Glabinski i Moysa. Dr. Kos govorio je u smislu predlagatelja, crtav zlo stanje seljaka i slab postupak oblasti. Poljaci pripoviedali su, da stanje seljaka u obće nije tako zlo, a da su oblasti morale postupati kako su postupale. Osobito obširno je govorio još mlad sveučilišni profesor zastupnik Glabinski, koji je nastojao dokazati, da se seljaci nebi bili ni maknuli, da jih nije na to radikalna rusinška i socijalno-demokratska stranka nahucakla. Čeh dr. Fiedler reko je u ime mladočeske stranke, da se teško prima rieči, da bi bolje da se ovakve stvari među braćom doma razprave, da Česi i Poljake i Rusine jednako ljube. Kad se već razpravljaju, morada i oni svoju reči. Glasovali će za prešnost predloga. U stvari samoj, ako bude prešnost primljena, glasovali će za nješto promjenjen Romanczukov predlog; glasovati će naime za to, da se c. kr. vlada pozove da povede strogu iztragu odogodjajih u iztočnoj Galiciji ovoga ljeta, i da o uspjehu iztrage zastupničku kuću izvesti.

Četvrtak govorio je najprije kao pro-govornik zast. Wasilko, Rusin iz Bukovine. On se je osobito obratio na zastupnika Glabinskoga, označujući ga kao denuncijanta, osobito rusinskih djaka, koji da su takodjer na štrajk poticali. Tako i zastupnik Daszinski, rugajući se učenosti Glabinskoga i dokazujuć ciframa, da su i poljački seljaci štrajkovali; i konačno Romanczuk. Jedan seljački poljski zastupnik govorio je poljski, i onda izjavio njemački, da stanje seljaka ni rusinskih ni poljskih nije najbolje, ali da je gibanje u iztočnoj Galiciji bilo napereno i proti narodnosti poljskoj. Proti predlogom govorili su Gujevoš, Čajkovski i Djeđušicki. Čajkovski naveo je više osoba poljskih veleposjednika, koje da dobro čine i rusinskim seljakom.

Za bolje razumjevanje svega navadjam još ovo. Osobito u iztočnoj Galiciji imaju velike posjede Poljaci, male posjede, često jako neznatne, imaju seljaci rusinske narodnosti. Od prirodna na svojih poljih nemogu živjeti. Da si zasluže živeza za se i za svoje, primorani su raditi na posjedih veleposjednika, i rade osobito za vrijeme oranju, žetve, i kopanja krumpira. Za vrijeme žetve i kopanja krumpira, zasluže si u naravi, 1 for. do 1 for. 20 nvt. vrijednosti na dan. Al to je premalo, ako se pomisli, da takve radnje malo traju, i da so druga, kad je, radnici slabije plaćaju. Stanje njim je prilično kukavno! Lahko se jih je ngovorilo na štrajk. Oblasti bile su i tu, kao i svuda, na strani jačih, na strani Poljaka, mjesto da se i za slabije

zauzmu. Predgo su štrajkare u zatvorih držale i slabo s njimi postupale. Neće ni ova razprava škoditi, a da se počme malo čovječnije i pravednije postupati.

Prešnost predloga bila je sinod već prilično kasno prihvaćena jednoglasno. U stvari samoj pali su predlozi svih predlagatelja, a prihvaćen bio predlog Fiedlerov, kako ga prije navedoh.

Odgovor ministra-predsjednika na jednu interpelaciju zast. Spinčića glede porabe jezika.

U sjednici zastupničke kuće od 28. t. mj. odgovorio je ministar-predsjednik Koerber na razne interpelacije, među njima i na jednu našega zastupnika Vjekoslava Spinčića. O čem bijaše govora u interpelaciji, vidl se iz samoga odgovora. Mi ga evo doslovice u hrvatskom prevodu donášamo.

„U sjednici visoke kuće od 16. aprila t. g. upravlili su gospoda zastupnici Spinčić i drugovi na me interpelaciju, kojoj je predmet izdanje talijanskih pozivnica k novačenju obvezaniam za vojnu stavnju obćini Dolina sa strane kotarskoga poglavarstva u Kopru.

Cast mi je u sporazumu sa gospodinom ministrom domobranstva dali u tom sliedeće do znanja:

Spomenuto kotarsko poglavarstvo je u istinu — što prvogodinih godina nije činilo — razposlalo k obćinim talijanskim sastavljenim pozivnicama obćini Dolina i njekim drugim obćinama sa pretežno slovenskim ili hrvatskim pućanstvom. Samo za obvezane vojnoj stavnji obćine Buzet bile su pozivnice takodjer ovaj put u slavenskom jeziku sastavljene.

Nego glasom provedenih izvida ima se to pripisati izključivo „pregledanju“ sa strane pisarne kotarskoga poglavarstva. To se je popravilo odmah čim se bijaše pritužila obćina Dolina tim, da se je naknadno poslalo slavenski sastavljene pozivnice na odnosne obćine. Pobrinulo se je veći i za to, da se takovo „pregledanje“ u buduće već neopetuje.

Tako ministar-predsjednik kao upravitelj ministarstva notarnjih poslova sporazumno sa ministarstvom domobranstva.

Mi izličemo ovaj odgovor, i molimo naše obćine i pojedine ljude, da ga uzmu na znanje, i da se prema njemu uvijek i u svakoj prilici ravnaju. Ako njim naime od oblasti dodje dopis u tuđem jeziku, bilo njemačkom, bilo talijanskom, ako nije taj dopis u hrvatskom ili slovenskom jeziku, nek ga povrate, nek ga ne primu, ili ako ga primu, nek se odmah prituže, kod više oblasti, i kod ministarstva; ili ako neće drugaće, nek se prituže kod našega zastupnika u Beču, on će stalno učiniti što je potrebno, da se udovolji zakonu i pravu. Prilikom takvih pritužba, i odnosnih interpelacija našega zastupnika bio je bivši ministar-predsjednik prof. Thun dao strog nalog da c. kr. oblasti dopisuju sa hrvatskim i slovenskim strankami i osobami hrvatski i slovenski. Sad je to stalno

učinio i ministar-predsjednik Koerber bar u jednom slučaju, a možda i obćenito. A učinili će i u drugih slučajevih, ako mu dodje do znanja da koja c. kr. oblast nevrši svoje odnosne dužnosti. Samo bez straha napried, na javu s onimi, koji neće da se drže zakona, prava, naloga; na javu, dok se našega i najokorijeloga protivnika ne nauči pameti. Tko bdije nad svojim pravi, taj jih ima ili mora dobiti. Tko nemari za svoja prava, taj jih dalko lahko izgubi, a napokon i sam sebe pogubiti pomogne.

Proti vinakoj klauzoli.

Čitatelji „Naše Sloga“ će se sjećati, da je zastupnička kuća još 14. maja tekuće godine poprimila jednoglasno resolućiju, i njom pozvala c. kr. vladu, da već nesamie obnoviti vinske klauzole u trgovačkom ugovoru sa Italijom. Ako bi u obće Italiji htjela i mogla dati kakve pogodnosti, može jih dati samo za stanovitu količinu vina, i to uz carinu od 12 for. u zlatu (a ne 3 for. 20 nvt., kako je to do sada). Ako bi takove pogodnosti zahtjevala; druge vinorodne države, onda neima da te pogodnosti ni njim ni Italiji, — neka' sve plaćaju 20 for. u zlatu po hektolitr.

Trgovačko-politički odnošaji u Evropi i Austro-Ugarskoj su sada takvi, da bi se moglo dogoditi, da se trgovački ugovori, koji izišu sa 31. decembra 1903., neće moći na dobu napraviti, i eventualno promjenjeni obnoviti; nego da će se morati privremeno produljiti. Tako bi moglo biti i sa ugovorom s Italijom, u kojem je takodjer vinska klauzola. Pa posto je ta jako štetna, pače pogubna za vinogradare u monarhiji, naročito u ovoj poli monarhije, pita zast. prof. Marchet i drugovi u posebnjoj interpelaciji, podpisanoj od svih stranaka ministra trgovine: Što kami učiniti u zaštitu vinogradara ove polovice monarhije za slučaj, da se trgovački ugovor monarhije sa Italijom nebi redovito obnovio, nego samo privremeno produljio. Interpelant i drugovi misle, da bi se morao ministar trgovine i u tom slučaju pobrinuti, da bude uvoznina vina iz Italije u našu monarhiju onakva, kakvu zahtjeva više spomenuta resolućija.

Izbori seoskih obćinah Gornje i Dolnje Austrije.

Netom prošloga oktobra obavili su se izbori zemaljskih zastupnika u Gornjoj i Dolnjoj Austriji. U jednoj i drugoj krunovini bira se izravno i triezno, to će reći, nebira se fiducijara, nego svaki birač glasuje ravno za osobu, koju želi da bude zastupnikom, a taj svoj glas daje pismeno, tako da nitko nezna za koga glasuje.

U Gornjoj Austriji glasovalo je 52.000 birača za katoličku stranku, a 11.000 za protivnu liberalnu i strogo njemačku. Nego to gledo Gornje Austrije nije toliko znamenito, jer su u toj krunovini i druga katolički zastupnici izabrani bili.

Znamenitiji uspjeh izbora je u Dolnjoj Austriji. Tek prije šest godina došli su

kršćanski liberali ili antisemiti s Luegerom na čelu do većine u zemaljskom saboru. I to su postigli pomoću takozvane njemačke pučke stranke. U oči sadašnjih izborna su se proli kršćanskim socijalom sdružile sve druge stranke: njemačko-židovski liberali, njemački nacionali, Svednjemci i socijalni demokrati, i držali su svi ovi združeni pobjedu u pjesti.

Utorak dne 28. oktobra se je biralo u izvanjskih obćinah. Kršćanski socijali ne samo da su zadržali svojih dosadanjih 14 mandata nego su još 6 novih dobili: njihovi kandidati izabrani su u 20 kotarih, u svih osim jednoga, u kojem je bio uzi izbor dne 31. oktobra, i gdje je bio izabran zastupnikom takodjer kršćanski socijalist.

Za kandidate kršćansko-socijalne stranke glasovalo je u sve 46.000 birača, za njihove združene protivnike sve skupa 16.000.

To je veliki uspjeh kršćansko-socijalne stranke, kojega priznaju i prijatelji i neprijatelji.

Mnogi pitaju: čemu ima zahvaliti ta stranka te svoje uspjehe: Evo na kratko odgovora:

Kršćansko-socijalna stranka drži se vjere i narodnosti pućanstva; vjere kršćansko-katoličke, narodnosti u Dolojoj Austriji (osim iznimaka) njemačke.

Kršćansko-socijalna stranka prikazuje se vjerna habsburškoj vladajućoj kući i nehlepi za Hohenzollerskom kućom, nit za Pruskom državom: ili Njemačkom.

Ona, kao takova, u jednom i drugom obziru, ima stalno i oslonu u viših krugovih.

Članovi kršćansko-socijalne stranke su već više mjeseci: osobito pak zadajih čedana, neizmerno mnogo radili. Zalazili su med izbornike, držali sastanke, skupštine; dogovarali se celokupno, u pojedinih kotarih, u pojedinih obćinah. A radili su kod izbora osobito mnogo gospoda katolički svećenici, župnici i njihovi pomoćnici.

Stranka je pobjedila i za to, jer se je njemačko-židovska-liberalna stranka, slična ili jednaka talijansko-židovskoj liberalnoj stranci, kod poštenoga pućanstva posve omrazila. Ljudi su vidjeli da su židovski liberali, lažni liberali, laćitelji puka... Nego sta da jih opisujemo. Gledajte vladajuće židovsko-liberalne Talijane u Trstu i Istri, pak imate pravu sliku i priliku njihovu. To su oni koji ne daju našem narodu škole, to su oni za koje bi htjeli da se naši ljudi muče, to su oni, koji bi nas htjeli prodati pod Italiju, to su oni, koji sa zemaljskim novcem uzdržavaju posve pokvarene individue i plaćaju njihove smradne tiskovine, to su oni, koji neimaju već nikakva stida ljudskoga.

Takvi su i njemački židovski liberali i drugovi; takvih poštenih ljudi iz Gornje i Dolnje Austrije neće. Ti poštenji ljudi seoskih obćina doviknuli su njim: Daleko vam kuća! Siti smo vaših bezpravlja, bezzakonja! Nedemo već da nas tlačite, i zatirete, i tuđinac predajete!

Kako brzoljavno izviećanju, pobjedili su kršćanski socijalisti i u svima kotarima samoga Beča.

**Sjećajte se
„Družbe sv. Cirila i Metoda“
za Istru**

Franina i Jurba.

Fr. Ča da se još seće?
Jur. Ki to?
Fr. Mađji kupo.
Jur. Bravo da si!
Fr. A zakoni?
Jur. A kumpari?
Fr. A pravica?
Jur. Ma on dela za Talijani.
Fr. Ja viš, ta čas bin bil pozabil.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Kazališne predstave. Od subote 1. o. mj. imademo u dvorani „Sokola“ hrv. kazalište B. Gavrilovića. Predstave davale su se u subotu, nedjelju utorak i sriedu. One dvie prve bile su izvanredno dobro posjećene, ove utorak i sriedu lošije, što je posve i pojmiivo.

U subotu bili su „Ciganski svatovi“ — liepa i saljiva pučka igra. Tu se je čovjek do suza nasmijao starom cigantu, kog je naš stari znanac g. Gavrilović divno odigrao. U nedjelju davala se šaloigra u 3 čina: „Nit se zna, tko je komu muž, tko komu žena, niti tko komu sin“. Igralo se izvrsno, samo moramo na dvie okolnosti upozoriti gospodu glumce, i to neka nebudu prekomodni. Gosp. je Damjančić nehajno igrao i gulao rieči, a gosp. Dušan nije 14 dana imao vremena, da se preobuče, jer je, došavši iz Jova, u I. činu imao isto odjelo ko i nakon 14 dana u salonu ni gosp. Mišić nije ni skinuo u salonu ni gornjeg kaputa ni klobuka. Komodno doduše, ali nije korektno. Nu to su malenkosti, koje se lahko izprave. Poslie predstave pjevao je gosp. Bačić „šaljivo gušlara“, a gospodja Bačić predstavljala ciganku i odpjevala jednu cigansku pjesmu. Mi njim iskreno i srdačno čestitamo! Valjani glumci a izvrsni pjevači. Gosp. Bačić imade neobično jak i čist tenor, dočim je glas gospodje mu čisto zvono, liep umiljat do skrajne visine dizuju se alt. U utorak davala se franc. igra „Trilby“. U toj neobično težkoj i napornoj igri gospodja je Gavrilović sjajno uspjela, a vrag odnio i čiča Grgu — pogospodio se i on — pa hoće da pokaže, da nije samo majstor da sa seljaci pije i s cigani kuje, nego i fino-lopovski intriguje i uspio je, majstorski je uspio. Steta što nam prostor nedopušta, da obširnije oćenimo tu krasnu igru.

Jučer davala se „Madams Mongodin“. Obćinstvo smijalo se tekom predstave do suza. G. Gavrilović izvrsno je odigrao svoju ulogu, a i vidjeti je bilo da voljom i nastojanjem igra. Druga glavna uloga bila je u ruku gđjice Milunčičeve. Kao početnica dobro je igrala, kao Madame Mongodin ni najmanje. Ostale uloge bile su spretno razdijeljene i veoma dobro odigrane, samo kad bi se i uloge bolje učile.

Danas davaju se „Graničari“, pučki igrokaz od Frandenreicha. Tko želi čuti liepo pjevanje i zdrave šale, koje ima Grga punu torbu, taj neka ne žali doći. U subotu i nedjelju biti će posljednje predstave.

Porečki kotar:

Iz Brovnjansku pišu nam 1. o. mj.: Polovičom prošloga mjeseca bila je deputacija iz dve župe kod prešov. biskupa Nagla u Trstu, te ga zamolila, da bi upitvao na novomenovanoga našega župnika gosp. Vaselli-a, da nam nekuda u župnoj crkvi onaj malo našeg jezika, što ga je njegov predstastnik, u narodnom pogledu odlučni naš protivnik, zapustio. Presvietli biskup obećao nam je, da će se dati o svemu izvijestiti i nastojati, da se opravdanoj molbi našoj zadovolji. Mjesto toga već prve nedjelje poslie povratka deputacije, propoviedao je župnik Vaselli kod prve sv. mise talijanski a tako i sliedeće nedjelje, premda se je prije njega kod te mise u našem hrvatskom jeziku propoviedalo. Radi toga neznamo, da li je gosp. župnik dobio kakov nalog ili nije, i ako je, dali radi po svojoj volji proti želji ogromne većine župljana ili mu je pušteno na volju, neka radi kako hoće, samo da je ona pest Talijanska u našem gradiću zadovoljna.

Ako misle gospoda na ordinarijata tu, da je za župnika postavljen g. Vaselli samo za neznatnu manjinu župljana, t. j. za one u gradiću, tada mogu biti uvjereni, da će im Talijanski biti veoma zahvalni, ali naš izvanjski puk, mi seljaci ili kmetovi morali ćemo kazati, da neimamo župnika, jer se ovaj nebrine, da bi nas podučio i utješio u našem materinskom jeziku. Što će biti iz nas i naše djece — to znade sam Bog, a odgovarati će za to naši pastiri.

Za Talijance vriede iznimke, a za nas ni pravilo. Zemaljski odbor u Poreču pristao je na predlog c. kr. zemaljskog školskog vieća da se p osve iznimni imputem imenujena dvih pučkih školah u Cresu posve izvanredno jedna učiteljska sila pod uvjetom, da občina poskrbi za dvie nove prostorije za školu. Sretnih li naših Talijana, svuda im narivavaju izvanredne učitelje i učiteljice; za njih nadju školske obitelji kadgod samo zažele sijaset iznimaka i u pogledu školske obuke, a za nas siromaha, za hrvatsku i slovensku djecu Istre nevirede ni pravila, ni zakoni. I mi da smo tobož Benjamini c. kr. vlade?!!

Koparski kotar:

Nevolja u podgrađskom kotaru. Od tamo nam pišu 25. o. mj.: Malo kada simb očekivali težkim srecem koju zimu kao predstojeću. Kod nas vlada većinom bieda i nevolja već dugi niz godina, nu kako ove, nepamtimo već dugo. Naše kraško tlo rodi malo i ono malo što bisurio bili imali pod krov spravili, pobrala nam je dielomice tuča a dielomice suša. U mnogih selih občine Podgrađ potukla je letos strašna tuča sve, što je zemlja dala, te je taj pućanstvo već sada bez hrane. Očekivali smo pomoć od vlade, ali naša se je nada izjalovila; nevoljnemu pućanstvu neprestaje dakle drugo, nego da ide po svijetu trbuhom za kruhom. Mnogi idu u Ameriku, drugi u šume, te će ostati naša sela bez mužkaraca, sama djeca, žene i stari. Pomozite siromahom, koji možete i koji biste morali!

Iz Buzeta pišu nam dne 31. oktobra t. g.: Dne 23. o. mj. obdržavalo je „Buzelsko društvo za štednju i zajmove“ izvanrednu glavnu skupštinu sa sliedećim dnevnim redom:

I. izbor upravitelja i jednog odbornika eventualno dviju odbornika mjesto gg. dr. M. Trinajstića i Jos. Flego.

II. Inj predlož.

Upravitelj dr. M. Trinajstić odv. u Buzetu (sada na Voloskom) konstatuje, da

je bila skupština redovito pozvana te imenuje prvovodjom Janka Gregorica. Pozivati prisutne članove, te su kratko i jezgrovito razmatrali kako je liepo do danas Buzelsko društvo za štednju i zajmove napredovalo, te je potvrdilo svoj cilj, da se možemo prvom pravom svojom mjestu prve male posujilnice u Istri izdati vječnu želju, da bi i pod novom upravom tako liepo cvat i napredovalo. Tada se preslo na dnevni red:

I. Točka: Jednoglasno bijahu izabrani: Upravitelj: g. Flego Fran, pos. i trg. na Potekaju kod Buzeta; zamjenikom: g. Ante Klarić, načelnik u Buzetu; odbornicima: gg. Ante Kalac, nadžupnik u Buzetu, Kazimir Rađe, priv. nadučitelj u Buzetu i Ivan Marinac iz Marincei.

II. Inj predlož:

Oglase se gg. Fran Flego i Žigante Ivan za rieč i zadovolj ju, zahvališe se u kratko bivšem g. upravitelju dr. Matku Trinajstiću, izličili njegovu veliku poztrovnost oko osnuća posujilnice i oko njezinoga razvitka i napredka, naglasise kako mučno će njima biti takovu silu — stradati, a još teže zaboraviti ju, kod toga društva. Prisutni članovi na poziv one dvojice usklikaše mu duboko dirnuti: srdačni živio!!!

Gosp. dr. M. Trinajstić zahvali se govornikom i cijeloj skupštini, spominjajući, da je njegov rad, skrb i poztrovnost bila samo dužnost te da nas neće dieliti drugo nego Učka i za to, da je pripravan i od sada napried u svakoj potrebi nam u pomoć priskočiti, na čemu mu se prisutni liepo zahvališe. Novi upravitelj g. Fran Flego reče, da će novoizabrani odbor nastojati svim silama oko napredka i prvčvata posujilnice i zaključiti skupštinu, zahvalivši se članovom, što su se u tako velikom broju odazvali.

Voloski kotar:

Krstiću se neđa u zatvor. Iz Voloskog nam pišu dne 3. t. mj. — Kako ste već u zadnjem broju „N. S.“ javili, morao je Krstić već odavna nastupiti kaznu 4 mjesječnog zatvora. Nu g. sudac Lučić, koji ina sa Krstićem velikog obzira, dozvolio mu odročeno nastupa kazni i kad mu je taj rok iztekao, uložio je Krstić novu molbu za odgodu i to s razloga, jer da je učinio molbu na Nj. Veličanstvo, da mu oprosti kaznu, odnosno da mu zatvor pretvori u globu i drugu molbu, da mu se dozvoli, da odsjedni eventualno svoju kaznu mjesto na Voloskom, u zatvorima zem. suda u Trstu. — Takovo postupanje Krstića ne može se inače označiti nego najvećom bezobraznošću, jer moliti oblast, da mu se dozvoli, da odsjedni kaznu u zatvorima kakvog kot. suda i čim mu se to milostivo dozvoli, moliti baš obratno — znači, rečeno po domaću, voditi sudbene oblasti za nos. — Nu naše oblasti ređ bi, da dobro znadu, za čim Krstić ide; izbori u Veprincu se bližaju pa treba pošto po to zavlačiti sa nastupom kazni, dok se ti izbori ne obave. — Svaku Krstićevu molbu podastire niža oblast višoj, međutim proteče nekoliko dana, onda mu se dozvoli, što je tražio, a kad izmine dani mu rok, dođe nova molba, onda treća, četvrta itd. U drugim sličnim slučajevima postupa se sasima obratno! U prvom redu ne dozvoljuje se odgodu nastupa kazne, već samo s razloga § 401 k. p. kad naime usljed nastupa kazne trpi ili dohodak kažnjenika ili uzdržavanje njegove neđužne obitelji. Nama pa — a mislimo i sudu — je dobro znamo, tko uzdržaje Krstića i da Krstić nema obitelji, jer je protjerao svoju zakonitu ženu i drobnu djecu. S druge strane po našem kaznenom postupniku milostna molba nema suspenzivne moći, t. j. kažnjenik ni o ra uspkrosu tomu, da je uložio molbu na Nj. Velič., odmah nastupiti kaznu, a zem. sud mu ne može i ne smije dozvoliti odgodu nastupa kazni. To može jedino dvorska kancelarija učiti.

niti. — Nu kod nas je sve drugačije. Košto se je mimoislo gori spomnuti § 401 gleda odgode nastupa kazni, nije izključen; da naša sudbena oblast dozvoli i u polonjem slučaju Krstiću odgodu. I što mislite, čime se može Krstić svoju molbu, da odsjedni kaznu u Trstu? Tim, jer da hrv. novine, napose „N. S.“, napadaju suca dr. Luciča. — Dajte radi toga, jer hrvatske novine upozoruju oblast na drovaku mjeru i na čudno postupanje nekogih činovnika — čime dakle protivnik Krstić svoju molbu. Njega je briga za Luciča, ko za lanjski smeg! Njemu je bilo staž do toga, da u molbi slavnoj oblasti kaže, da ga proganjaju hrvatske novine ili drugim riečima, da je u službi talijanske gospodajuće stranke, jer dobro znađe, da je time najbolje preporočen. — Značiteljni smo, zašto kol. sud u Voloskom nije već a limine odbio je molbe (§ 401 k. z.) odnosno iz kojih uzroka je preporočio te molbe zem. sudu u Trstu i konačno, što će učiniti više zem. sudište u Trstu. — Na svaki način upozorujemo naše zastupnike na car. vieću, da upozore g. Koerbera na to, kako se tumači kod nas zakon i njegove okružnice.

Razne primorske viesti.

Javno radnje u Istri. Zemaljski odbor u Poreču doznačio je: zemaljskomu tehničkomu odsjeku iznos od K 1000 za popravak kože na tornju; občinskomu glavarstvu u Izuli K 500 za izsušenje močvare kod luke; občinskomu glavarstvu u Brtonigli K 2000 kao prvi obrok obećane podpore za gradnju ceste, koja će spajati ceste na Čitanovu — Brtoniglu i Lovrečicu; občinskomu glavarstvu u Oprlju K 250 kao drugu glavicu podpore za popravak ceste u Tarmaru; obč. glavarstvu Očiči K 800 za gradnju vodnjaka u Petinji.

Opet sramotan poraz. Iz talijanskih novina doznajemo, da je slavni zemaljski odbor za Istra doživio opet jednom u pogledu naukovnog jezika na naših školah sramotan poraz.

Sl. zemaljski odbor uložio je naime utok na vrhovno upravno sudište u Beču proti državnim školskim oblastim, u zadnjem redu proti ministarstvu nastave, koje je potvrdilo odluku nižih školskih oblastih, da bude naukovni jezik na novnostrojenoj pučkoj školi u Sv. Lovreću kod Labina hrvatski — kao što je to molilo tamošnje pućanstvo, dotično roditelji školske djece, dočim je sl. zemaljski odbor hotio nari-nuti onomu pućanstvu ili školskoj djeci talijanski jezik kao naukovni. Vrlo nam je drago, što je sl. zem. odbor opet jednom ovako sjajno pogorio.

Uspjeh posljednjeg popisa pućanstva u Primorju. Teda negda doznajemo eto i za uspjeh posljednjeg popisa pućanstva, provedenog g. 1900. u čitavoj monarhiji. Nas zanima ponajviše uspjeh popisa u Primorju, napose pako u Istri. U našem Primorju t. j. u Istri, Trstu i Gorickoj nabrojise rečene godine 334.152 Talijana, 212.978 Slovenaca, 143.602 Hrvata, 19.454 Niemaca, 1313 Rumunja, 674 Čeha, 194 Poljaka, 10 Rusina. Čitavo pućanstvo Primorja iznaša dakle 712.377 duša. Očekivali smo od najnovijeg popisa pućanstva velikih iznenadjenja, ali ovakovnu nismo se mogli ni u snu nadati. Veće lopovštine, nego li je počinjena na našem narodu u Primorju ovim popisom, neđa se pomisliti. Mi ćemo se vratiti na taj glasoviti i sramotni popis.

Prvi snieg na Učki. Izpod Učke pišu nam, da se je naša drevna Učka obukla već prošloga čedna u bielinu, koje se neće osloboditi po svoj prilici do buduće godine, ako nezavlađa do mala jaka jugovina. Ovako nagla biela ponjava na Učki upozoruje nas, da se valja na vrijeme pobrinuti za ogriev i toplo odjelo, te za hranu ljudem i blagu.

Lošinski kotar:

Vrh (občina Krk): Mnogi se čude, što smo ravno iz Vrha začeli tražiti naše narodne pravice po e. kr. uređih. A kako se ne bi i čudili, kad se svuda, čak i u Poreču, misli, da smo mi zgolji Talijani, radi česa nas se valjda i pridružilo bo-đulskom čuku. Naša braća u drugih občinah prolaze mnogo bolje, nego mi. Oni imaju svoje hrvatske občine, gdje sami vladaju, a nas se izručilo na milost i nemilost Krčanom, da rade od nas, što ih volja. Boli nas, što nam Krčani zapoviedaju, ali mnogo više nas boli, što se naša braća drugih občinah ništa za nas ne brinu, da nas oslobode od "krčke" ob-čine. Istina, mi bi morali prvi dignuti svoj glas za osloboditi se Krka, ali bez bratske pomoći mi toga ne možemo, a pogotovo toga ne možemo s razloga, što nemamo na Vrhu ljudi, koji bi se razumjeli u gospodске stvari. Za ovakve bi se stvari moralo imati znanja u paragrafima, a mi siromasi ne znamo ni što je to pa-ragraf. Dakle gospodo, koji se razumijete u paragrafe, pomozite nam, da se oslobodimo Krka, da se odcepimo od njega, a u najgorem slučaju, da dobijemo bar svoju posebnu upravu u krčkoj občinu, jer mi smo već sili, plaćati velike obćinske adicionalne. Plaćamo velike obćinske adicionalne, a za koga? Da se Krčani pokažu pred drugima kao tobožnji "čitatini", nešto višega od nas. Oni hoće da budu čitatini, a nas zovu posprnim imenom "vilani". Tko će baš i, neka baš i svojim zepom! A mi ćemo s našimi novci zapovjediti smi! Vršani slušajte i ovu! Krčani plaćaju svomu lječniku na godinu 800 forinta, a druge občine samo 300-400 for. A znate zašto? Jer hoće imati kao "čitatini" svoga vlastitoga lječnika, s vilanskim lječnikom ne će da imaju posla. Ovako oni kažu, a u istinu je uzrok, jer hoće da imaju lječnika Talijana. Krk, koji je za sada žalibože i naša občina, jer i mi tamo plaćamo ve-likie adicionalne, plaća svomu lječniku 800 f. na godinu, a što radi za te novce? K nama na Vrh ne dolazi nikad, osim ako ga pozovemo i masno platimo. U Krku dolazi u kuću kao i po drugim mjestima za 40 novčića, a mi koliko mu moramo platiti, kad ga pozovemo? Neka odgovore oni, koji su ga zvali sami, jer mene je to sram ovdje napisati. Kad i mi pomazemo plaćat Krčanom lječnika, zašto ne bi i k nama dolazio za 40 novčića?

Skoro sam zaboravio na ono, što sam bio danas naučim napisati. Šta će te? Ovo, što sam gore napisao, ležalo mi već dugo na srcu, a sad kad sam se izjadao, bio je malko lakše. Zadnji sam put bio obećao javiti nešto o poreznom uredu, pa evo me, da izpunim svoje obećanje.

Činovnici na poreznom uredu kao da žele prkositi hrvastini. Dok su na sudu objesili nad vrata tablu u njemačkom jeziku, na poreznom su se uredu dali pod zaštitu talijanstva. Nad vratima su objesili tablu u samom talijanskom jeziku, a da im ne bi, možda kisa izprala njihovo ta-lijanstvo, dali su nadpis uili u željezo. I tako se izpod dvoglavog orla raskrtilo ta-lijanski nadpis "L. R. Ufficio scolare di Veglia", kao da smo negdje u Čozi. Izpod ovog nadpisa moraju prolaziti naši obo-čani Hrvati plaćati hrvatskom kralju i caru, da ga Bog pozivi, porez! U nutri sama talijanstina u kojkoj seje pomiešana sa furjanštinom. Pomislite se! Impna obćinskih priseznika (stimadura) iz otoka Krka napisana su talijanskim pravopisom (čt mjesto č) premda su oni sami Hrvati. Ovo znači silom širiti talijanstinu i raditi otvoreno proti zakonu, koji zabranjuje kvariti imena. Nećemo da zavirimo u po-vezne knjige, spomenut ćemo samo one naslove, koji se nalaze u svih kutih "la comune", "la comune" bez razlike je li se ta comune zove "Stara Baska" ili "Krk". Samo tako, što činovnici ne poznaju hrvatskoga jezika, može se tumačiti i ovaj

slučaj: Jedna stranka dobila od porez-nog ureda u Krku nekakav platežni nalog; stranka došla platiti, ali činovnik stigao čudo, našao je u svojih knjigah upisano (bar je on tako rekao), da je došla svota, na koju je glasio platežni nalog? Onaj, koji je morao ne! — Svaka čast blagajniku poreznog ureda, koji ne samo da dobro pozna hrvatski jezik, već koliko je nama znano, veoma uljudno postupa sa strankama. Osobito nam se mili, kako baš Jobovom uzrpljivošću tumači našem seljačtvu razne zakone. A što je sa ostalima? Bit će dobri i pametni ljudi, sa- vjestni činovnici, ali za nas niese, dok ne nauče hrvatski. Još je jedan jedini pisar na poreznom uredu u Krku, kumu je ma-terinji jezik hrvatski, ali slušajte! taj već služi tri debele godine bez plaće, jer da imade još mnogo drugih pred njim, koji ne znaju hrvatski, a upravo s toga ih i valja najprije namjestiti.

Još imademo punu torbu kojekakvih nezakonitosti, koje se događaju u Krku, ali to za danas ostavljamo, nadajući se, da ćemo imati još prilike siliti stanovitu gospodu. Spomenut ćemo još samo ovo: Čvrsto se nadamo od naše političke oblasti, koja budnim okom pazi, da li imadu iz- vještene table oni, koji su tu dužni, da će i ona čim prije izvjesti svoju tablu, ali naravski onu po zakonu. Od svih ostalih, koji uredjuju pod sv. Mihovinom pako na- damo se, da će uvidjeti, da šaćica šare- njaka iztečava pred Hrvatima na Krku, pa da će se prema tomu i vladati.

Trst.

Gosp. Janko Macak bijuše imenovan financijskim perovodkom kod ravnateljstva financija u Trstu. Čestitamo!

Novi odbor političkoga društva "Edinost". Na glavnoj skupštini politič- koga društva "Edinost", održavanju prošle nedjelje u Šklednju kraj Trsta, bijahu izabrani jednoglasno u novi odbor sljedeći članovi: predsjednikom Malko Mandić; odbornici: dr. Gustav Gregorin, dr. Otokar Rybač, dr. Josip Abram, dr. Edvard Sla- vik, dr. Ferdo Černe, dr. Fran Brčić, Stanko Godina i Stjepan Prelec; zamje- nici: Ivan Goriup, Vjekoslav Goriup, Ante Miklavac, Fran Šuman, Josip Turk, Ante Pogorelec, Ivan Pertol, Hrabroslav Ražem i Josip Rože; pregledaoci računa: Gra- cijan Stepančić i Ivan Prelog.

Prijateljski sastanak. Sl. odbor "Dalmatinskoga skupa" u Trstu pozivlje svoje članove na "Prijateljski sastanak" sa koncertom vojničkog orkestra, što će biti u subotu dne 8. novembra 1902. u prostorijam "Slavjanske čitavnice" u Trstu. Početak u 8 sati na večer.

Glavna skupština političkoga druz- tva "Edinost" održavana bijuše prošle nedjelje u Šklednju — kraj Trsta uz neo- bično veliko sudjelovanje članova. Pro- strana dvorana gostioničara (čemota bijuše nalaćena, a mnogo članova i gostovamo- ralo je ostati na dvorištu, gdje su do kance- uztrajali.

Iz vana došli su na skupštinu medju ostalim državni i zemaljski zastupnik g. prof. Spinčić, zemaljski zastupnik g. dr. Đinjo Trjapajstić i g. Josip Kompara, na- čelnik Doline g. Pangerc, deputacija iz obćine Dekani, i mnogo drugih. Prisutni su bili svi slovenski zastupnici tršćanske okolice, onim jednogga, koji bijuše holaću zapriečen. Tečaj skupštine i javnog sa- stanka, koj je zatim sledio, opisati ćemo najstalo, obširnije u budućem broju, a ovdje spominjemo samo to, da je me prošlo u najboljem redu; da su bili glavni govornici g. Spinčić i dr. Rybač velikim odu- ševljenjem pozdravljani i da je na koncu obćinstvo zapriečilo govoriti jednomu so- cijalistu, koji je došao na sastanak valjda, da izazivlje ili da širi socijalističku nauku.

Na skupštinu stigla su i dva pozdrava, i to pismeni dra. Matka Laginja i brzo- javni pucok izbornog odbora iz Cresca.

Pozdrav dra. Laginja glasi: "Pošto- vana predsjednično političkog društva "Edinost" u Trstu. Vrlo žalim, da mi radi žestoke upale na očima nije moguće, kako bih rado, sudjelovati pri sutrašnjoj skup- štini. Srdačno zahvaljujem na pozivu i tvrdom nadom, da će još čoci dan, kad budem kao drugda mogao javno pred tim vrijednim obćinstvom razpravljati o skup- nih naših potrebah i željah, kliećem iz dna srca: Zivila naša Edinost!

Odliećnim stovanjem
U Pul, dne 1. novembra 1902.

Dr. M. Laginja.
Brzojavni pozdrav glasi: Cres: "Du- hom jesmo s vami te pratimo srecem čla- tavo Vaše djelovanje, koje Bog neka bla- goslovi.

Izborni pucki odbor".
Skupštinari kliknuše na oba pozdrava, osobito pako burno čim je predsjednik spomenuo ime g. dr. Laginja.

Pazinski kotar:

† Josip Orbančić. Prošloga čedna preminuo je kod milosrdne braće u Go- rici nakon dulje bolesti preč. gosp. Josip Orbančić, počastni komornik sv. oca te bivši župnik i proš u Pazincu. Pokojni Orbančić rodio se je god. 1839. u Pazinu te mu je bilo sada 63 godina. Bolovao je oko 2 godine. Kao svećenik služio je na raznih mjestih tršćansko-koparske bis- kupije i najzad došao je u rodno mjesto, u Pazin za župnika i prošta, gdje je služio dugi niz godina. Bio je vrlo mirno čudi, dobrog srca i bistre pameti. U našoj narodnoj borbi nije se izlicao, ali svoja političkoga osvjedočenja nije pred nikim tajio. Premda je bio za njega kao Pa- zinca vrlo težak položaj u rodnom mu mjestu ipak je svojim taktom i oprežnošću znao zadovoljiti krasno svojim dužnostim svećenika i rodoljuba tako, da mu nebi- žava zanovetanja s nijedne strane. Podu- pirao je našu učeu se mladež po svojih silah i veselo se našemu narodnomu na- predku. Bio je i članom odbora djačkog podpornog društva u Pazinu, te se je brinio i za materijalno blagostanje naših djaka na hrvatskoj gimnaziji u Pazinu. Viećni pokoj vrijednomu svećeniku i čes- titomu rodoljubu!

Politički pregled.

U Pul, dne 5. novembra 1902.

Austro-Ugarska.

Za sveučilišne djake iz Istre i Dalmacije. — Službeni list dalmatinske vlade "Smotra Dalmatinska, priobćuje na- redbu austrijskog ministarstva za bogo- štovlje i nastavu, kojom se priznaje va- žnost dovršenih nauka i položenih izpi- ta na pravničkoj fakulteti hrvatskog sveučil- lista u Zagrebu za sveučilišne djake iz Istre i Dalmacije. Tom naredbom za- dovoljava se samo dielomice zahtjevom našega naroda, jer se u naredbi govori samo o djacih iz Istre i Dalmacije, dočim neima govora o djacih iz slovenskih pokrajina; naredbom se nepriznaju u ovoj poli- monarhije strozi izpiti položeni na sveučil- listu u Zagrebu; tom se naredbom zahteva naknadni izpit kod posebnog povjerenstva u Beču za II. i III. državni izpit, i ko- načno u naredbi neima ni spomena o izpiti na mudroslovnom fakultetu.

Ovom naredbom učinjen je samo početak te će valjati, da naši zastupnici izvojuju valjanost svim izpitom na sveučil- listu u Zagrebu i za sve hrvatske i slo- venske djake. (U budućem broju donieti ćemo naredbu u cijelosti. Ur.)

Dne 3. o. mj. vršili su se izbori u seoskih obćinah Stezije. Izbor se je vršio neizravno; izabrani bijahu 3 Čeba, 3 Po- ljaka i 2 Niemca. — Seoske obćine Sta- jerske birale su jučer neizravno 23 za- stupnika, te je izabrano 8 Slovenaca, 8 konzervativnih, 1 narodni i 6 Njemca pucke stranke.

Ministar-predsjednik dr. Koerber pri- misto je dne 3. o. mj. kao upravitelj mi- nistarstva pravosudja poglavice najviših

sudbenih oblasti u Beču. On je toj gos- podi ponovio preporuku, nedavno priob- ćenu u poznatih njegovih okružnicah, da sudci kod razpravah civilnih i kaznivih sakriju svoje nazore, te da puste strankam podpunu slobodu u zastupanju njihovih probitaka.

Bugarska.

Iz Sofije dolaze glazovi o teškoj ob- tužbi proti knezu Ferdinandu. Bugarski listovi priobćuju te- ar sada potankosti sa razprave proti Mihajlu Stravrovu, koji je odsuđen na smrt radi umorstva Stambu- lova. Za vrijeme razprave saslušan bijase i rektor sofijske velike škole dr. Mihajlov, koji je bio kod Stambulova kad je ovaj ležao na samrti.

Dr. Mihajlov je izjavio na sudu ovo: "Prije nego li je izdahnuo, Stambulov je bio sasvim pri čistoj svijesti, a kada sam ga zapitao, da li je poznao ubojice, od- govorio je: "Poznajem ih, Halju, Geor- gijev i Tufekojev su ubojice, a ubiti me dao knez Ferdinand." Kao što javljaju tu- dji listovi ova izjava faktora pobudila je u Sofiji silno iznenadjenje.

Razni primosi.

Za djačko pripomoćno društvo u Pazinu primili smo 30 kruna poslanih nam od veleč. gosp. Fran Persića, sveće- nika u Buzetu. Ta svota je sakupljena u smislu dopisa u zadržan broj na oprostnoj večeri, priredjenoj u čast veleuč. g. dr. M. Trinajstiću, naime za jednu ci- garu, koju je neumrti dr. Ante Starčević darovao 26. septembra 1893. u Zagrebu jednomu od učestnika oprostne večeri iz- licitiralo se je 50 kruna, a ostalih K 30 se sakupilo. Zivili! — G. Dimićević Šimon Ivan iz Sv. Lovreča na Labinštini silje K 2, koje je sabrao prigodom vjenčanja svoga brata Petra sa gđicom. Dumicom Dimićević Marjan uz poklik "Zivili mlado- ženje!" — Zivili!

Za družbu sv. C. i Metoda za Istru darovao je g. Ivan Poropat iz Buzetske obćine noćni stražar na drž. željeznici u Pul 1 krunu. Zivio!

Zahvala.

Prigodom svojega odlaska iz Buzeta primio sam od mnogih i mnogih toliko izkaza ljubavi i stovanja, da ne mogu no- ino a da njim se i ovim putem još jednom liepo nezahvalim, moleć jih, da mi drže u dobroj uspomeni, kako ču se i ja uvijek rado sjećati liepih časova proizviljih u njihovoj sredini, i da se vjerno drže zastave, za koje čast smo se trinajst go- dina zajedno borili.

Ovim pozdravljam srdačno sve one prijatelje i znance, koje nisam mogao osobno pozdraviti.

Volosko, 30. oktobra 1902.

Odani

Dr. M. Trinajstić,
odvjetnik.

Br. 123 h.

Oglas!

Usljed odluke obćinskoga zastup- stva, stvorene u sjednici 11. septembra g. 1902., otvara se natječaj za mjesto obćinskoga tajnika-blagajnika sa go- dišnjom plaćom od 300 kruna a. v., izplativih u mjesečnih postecipatnih obrocih iz obćinske blagajne.

Natjecatelji za spomenuto mjesto imaju dokazati poznavanje talijan- skoga i hrvatskoga jezika u govoru i pismu, i predložiti svoje molbe za vrijeme mjeseca novembra 1902. pod- pisanomu

Glavarstvu obćine

Barhan, 30. oktobra 1902.

Načelnik
Malobotich.

Istarska Posujilnica u Puli.

Prima zadrugare, koji uplaćuju zadrugnih dionova jedan ili više po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član iste, istoga 4 1/2 % kamata čisto bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 100 K bez predhodnog otkaza, iznose do 400 K uz otkaz od 8 dana, iznose do 1000 K uz otkaz od 14 dana a tako i veće iznose nko se nije kod uložnja suglasno ustanovio veći ili manji rok za otkaz.

Zajmove (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenice i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati pr. p. i 3—7 sati po podne; u nedjelju i blagdana osim jula i augusta mjeseca od 9—12 prije podne.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u **Via Giulia br. 5**, prizemno lijevo, gdje se dobivaju po bliže informacije.
Ravnateljstvo.

Pčelno - vošćene svieće

kilogr. po K 4-90, u svakoj težini i duljini, iz pravoga, garantirano pčelnoga voska.

Uskrne svieće iz gori imenovanog voska, okrašene u reliefu sa zlatom, vošćenim cvietem itd. kg. po K 8—
Iste okrašene s odjeljivim cvieticama 6—
Tamanjan lagrima, najfiniji 2-40
granis 2—
Svieće za pogrebe po vrlo niskoj cieni. — Za pravi, čisti vosak jamčim sa 2000 kruna.
Gersheimovi stenji (šilji) i stakla za vještun luč. — Isto tako masel pitomac (stolni) i navadni, uz vrlo niske ciese.
Preporučam se pretašnom svećenstvu i p. n. obćinstvu najpoznizije,

J. KOPAČ,
vošćarica u Gorici.

Kupujte samo Cirilo - Metodijske žigice!

Svoj k svome!

Brat „Sokol“.

Preporučuje svoj krojački posao. Izvadjia svake vrsti radnje ukusno i po najnovijem sistemu, uz točnu podvorbu i najsolidnije ciese.

Ivan Videka,
Via Abbazia 33. krojački majstor.

Prvo slovensko skladište pokućstva

ANTONA ČERNIGOJ

TRST

Via di Piazza vecchia 1, u kući Marenzi, podružnica stolarske zadruge u Gorici.

Skladišta u Solkanu - Trstu.

Tvornica sa strojevnim obratom.

Svaka je konkurencija nemoguća, jer je pokućstvo iz prve ruke.

Tvornica pokućstva

dvorskog dobavljača

IGNACIJ KRON

TRST — BEČ.

Tvornica u Beču u vlastitim zgradama.

Kuća utemeljena god. 1849.

Na zahtjev šalje badava:

ilustrovane popise, originalne nacrti osnova, pregled sobnih namještaja.

Najveća solidnost, elegantnost i najtina ciena.

Sjećajte se narodnih društva!

Železnato vino

LEKARJA Piccoli-ja
v Ljubljani.
Dobiva sev lekarnah

krepča malokrvne, nervozne in slabotne osebe

Edina zaloga na Kranjskem lekaras

PICCOLI

„pri Angelu“ v Ljubljani,
Dunajska cesta

Politrena steklenica 2 krune.

Zunanja naročila izvršuje lekarar **Gabrijel Piccoli** v Ljubljani točno ako se mu pošlje znesek po poštneim povozelju.

Dobiva se inai v lekarnah v Gorici, Tolminu, Trstu, Istri in Dalmaciji po 2 krone 40 h. steklenica.

„CROATIA“

osiguravajuća zadruga u Zagrebu, stojeća pod zaštitom obćine slob. i kralj. glavnog grada Zagreba, otvorila je **GLAVNO ZASTUPSTVO** za Istru, Goricu, Trst i Dalmaciju sa sjedištem u Puli.

Upozorujemo svakog valjanog kućegospodara, da sve svoje zgrade i pokretneine osigura proti požaru i šteti od groma kod „Croatiae“ već načela radi, da novac ne ide u tudjinu.

Osiguranja se primaju uz vrlo nizke ciese i dobro jamstvo.

Mjestni zastupnici traže se u svim selima i gradovima Istre, Gorice, Trsta i Dalmacije. Ponude se šalju na

Glavno zastupstvo „Croatiae“ u Puli.

Kao dobroćinstvo

I kao potreba za svaku obitelj pokazuje se svaki dan više uporaba

Kathreiner-Kneippove sladne kave.

Nijedna brižna gospodarica neka ne okleva dulje, da uvede ovu ugodnu, tečnu i zdravu kavu.

Nema čišće prjese, ni bolje naknade za zrnatu kavu, gdje je ova liečnički zabranjena.

Kathreiner-Kneippova sladna kava prava je samo u originalnim zamotkama Kneipp. Otvoreno vagana i prodavana ili inače zapakovana sladna kava nije nikada

Kathreinerova.